

Aan de leden van de gemeenteraad van Ridderkerk
p/a de griffie

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Bijlage(n): 1

Ons kenmerk: 142463
Contact: de heer W.M. Goudzwaard
Doorkiesnummer: 0180 698 381
E-mailadres: w.goudzwaard@bar-organisatie.nl
Datum: 14 FEB 2020

Betreft: Leidraad beheersen eikenprocessierups Ridderkerk

Geachte raadsleden,

In de zomer van 2019 hadden grote delen van Nederland te maken met overlast van de eikenprocessierups. Ook in Ridderkerk was er overlast en is de eikenprocessierups bestreden om gezondheidsproblemen te voorkomen. Om de eikenprocessierups in 2020 goed te beheersen, is een leidraad opgesteld. In deze brief informeren wij u graag over hoe binnen de gemeente Ridderkerk wordt omgegaan met de bestrijding van de eikenprocessierups. Voor een uitgebreide uiteenzetting verwijzen we u naar de leidraad 'Beheersen eikenprocessierups Ridderkerk' (zie bijlage).

Algemene informatie

De eikenprocessierups is de larve van de eikenprocessievlinder. Dit inheems insect is sinds 2018 in heel Nederland te vinden. Die toename is te wijten aan de aanplant van eiken in monocultuur, afname van natuurlijke vijanden en klimaatverandering. Eikenprocessierupsen vervellen zich vijf keer. Na de 2^e vervelling ontstaan de brandharen die de rupsen bij verstoring afschieten. Mensen en dieren kunnen zowel direct als indirect (verwaaiing uit nesten) in contact komen met deze brandharen. Doordat deze brandharen weerhaakjes hebben, kunnen zij zich vastzetten in de huid, ogen, neus, keel en bovenste luchtwegen met allerlei gezondheidsklachten tot gevolg.

Bestrijding afgelopen jaar

De gemeente beheert zo'n 18.000 bomen waarvan 900 eiken (is 5% van het bomenbestand). In 2019 is de eikenprocessierups in 397 eiken preventief bestreden. Preventieve bestrijding is het bespuiten van eikenbomen als de rupsen nog jong zijn en ze geen overlastgevend brandharen hebben. Hierbij wordt gebruik gemaakt van insectparasitaire nematoden. Deze aaltjes dringen de rupsen binnen en ontwikkelen daar een darminfectie waaraan de rupsen doodgaan.

Als er daadwerkelijk nesten van rupsen met brandharen in de bomen aanwezig zijn, moeten de eikenprocessierupsen curatief worden bestreden. De beste manier is om ze op te zuigen of te fixeren met lijmspray en ze vervolgens weg te plukken. Afgelopen jaar is in 55 Ridderkerkse eiken de eikenprocessierups curatief bestreden.

Aanpak bestrijding 2020

Feit is dat als de preventieve bestrijding goed wordt uitgevoerd, de kans fors kleiner is dat later in het jaar actief rupsen verwijderd moeten worden. Daarom worden in 2020 sowieso alle eiken waarin afgelopen jaar de eikenprocessierups zowel preventief als curatief is bestreden, bespoten met nematoden. Ook worden de eiken die in de directe omgeving van de bestrijdingslocaties uit 2019 staan, meegenomen in

de preventieve bestrijdingsronde. Dat geldt ook voor de eiken die op locaties staan waar veel mensen komen of waar mensen langdurig verblijven (zoals winkelcentrum Bolnes). De planning is om in 2020 zo'n 475 eiken te bespuiten met nematoden om de overlast van eikenprocessierups te voorkomen. Dit betekent wel een toename in de kosten van zo'n 89% tot ca. €9.900 excl. BTW. De verwachting is echter dat door een goede preventieve bestrijding, de kosten van de curatieve bestrijding lager zullen uitvallen. In de huidige budgetten is echter geen rekening gehouden met deze kosten. De overschrijding van 2019 zal in de jaarrekening worden verantwoord. De verwachte meerkosten 2020 worden meegenomen in de 1^e tussenrapportage.

Communicatie

Belangrijk is om onze bewoners te informeren over hoe de gemeente omgaat met de bestrijding van de eikenprocessierups. Communicatie hierover zal dan ook plaatsvinden voor en tijdens de periode dat de eikenprocessierups actief is. Daarvoor zullen diverse communicatiekanalen worden ingezet, waarvan de Blauwkai en de gemeentelijke website de belangrijkste zijn.

Maatregelen langere termijn

Om de plaagdruk van eikenprocessierupsen te verminderen of te voorkomen, zijn ook langetermijnmaatregelen noodzakelijk. Daarvoor zijn twee mogelijkheden: vermindering van het aantal eiken en stimuleren van natuurlijke vijanden.

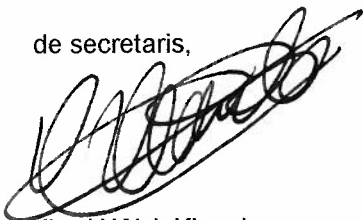
Gezien het geringe aantal eiken in Ridderkerk is er geen reden om actief eiken te kappen. Bij het inboeten van afgestorven of omgewaaide eiken, wordt goed afgewogen of weer een eik wordt teruggeplant.

Het scheppen van een goede leefomgeving voor de natuurlijke vijanden van de eikenprocessierups kan een oplopende plaagdruk voorkomen. Stimuleren van deze natuurlijke vijanden kan door te zorgen voor een gevarieerde onderbegroeiing en bloemrijke bermen. Ook het creëren van nestgelegenheid voor koolmezen kan bijdragen aan de natuurlijke bestrijding. In de organisatie is daarom ook een 'koolmezen-nestkastenproject' in voorbereiding.

Hoogachtend,

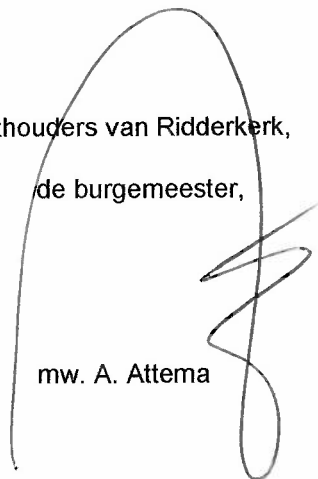
het college van burgemeester en wethouders van Ridderkerk,

de secretaris,

dhr. H.W.J. Klaucke

de burgemeester,

mw. A. Attema

Bijlage:

- Leidraad 'Beheersen eikenprocessierups Ridderkerk'